

Europos Sąjungos parama pagal 2014-2020 metų
Lietuvos Kaimo plėtros programos priemonę
**INVESTICIJOS Į MIŠKO PLOTŲ PLĖTRĄ IR
MIŠKŲ GYVYBINGUMO GERINIMĄ**

KMAIK lektorius Eugenijus Vaitiekus, 2019.03.13.

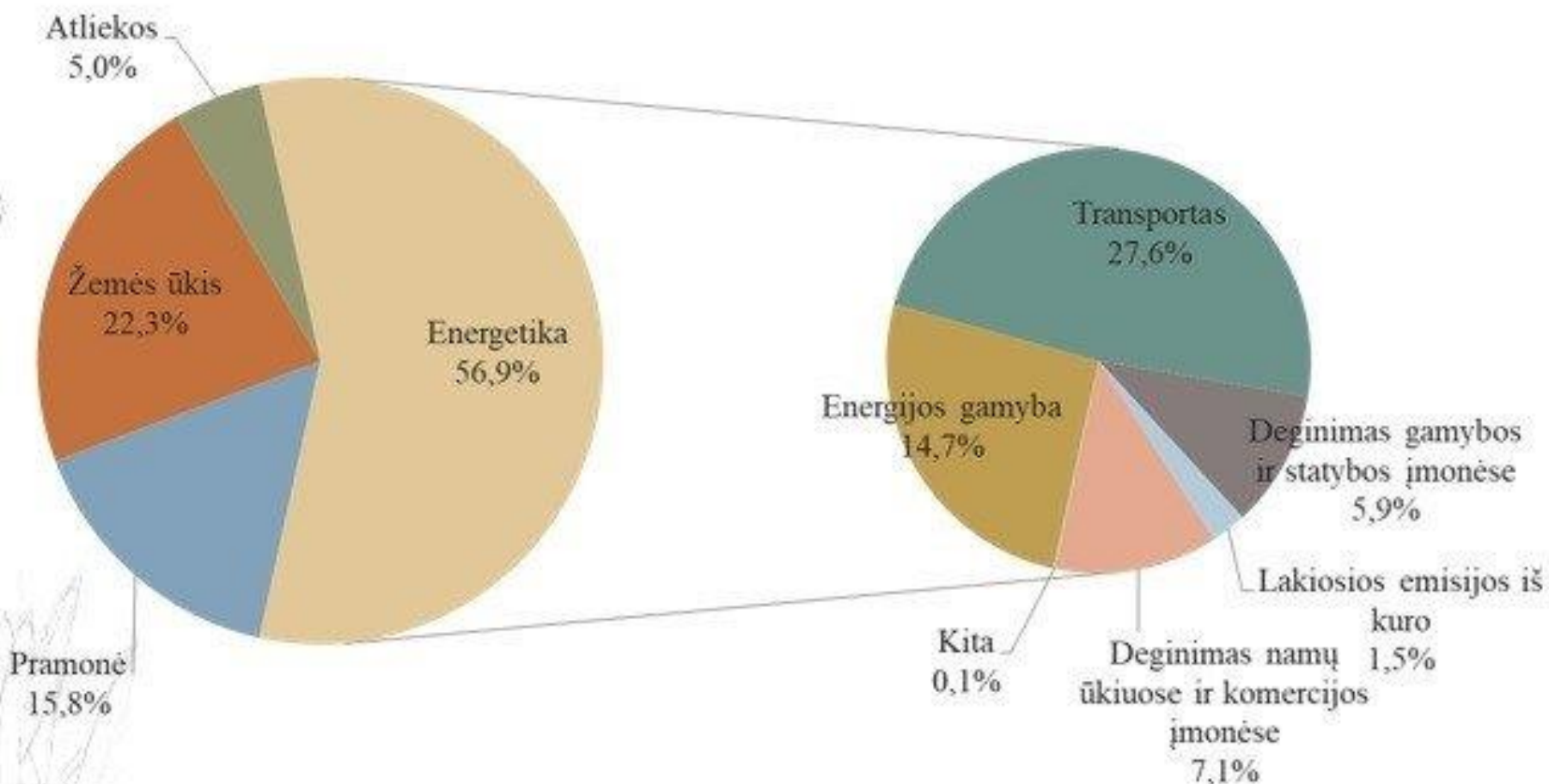
Kaimo plėtros prioritetai suskaidyti į vadinamąsias tikslines sritis.

- Pavyzdžiui, efektyvaus išteklių naudojimo prioriteto tikslinės sritys yra „žemės ūkyje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekio mažinimas“ ir „anglies dioksido išlaikymo ir sekvestracijos žemės ūkyje ir miškininkystėje skatinimas“.
- Valstybės narės arba regionai savo kaimo plėtros programose nustato kiekybinius šių tikslinių sričių tikslus.
- Tuomet jie nusprendžia, kokiomis priemonėmis šių tikslų bus siekiama ir kiek lėšų bus skirta kiekvienai priemonei.
- Ne mažiau kaip 30 % kiekvienos kaimo plėtros programos lėšų **turi būti skiriama priemonėms, susijusioms su aplinka ir klimato kaita.**

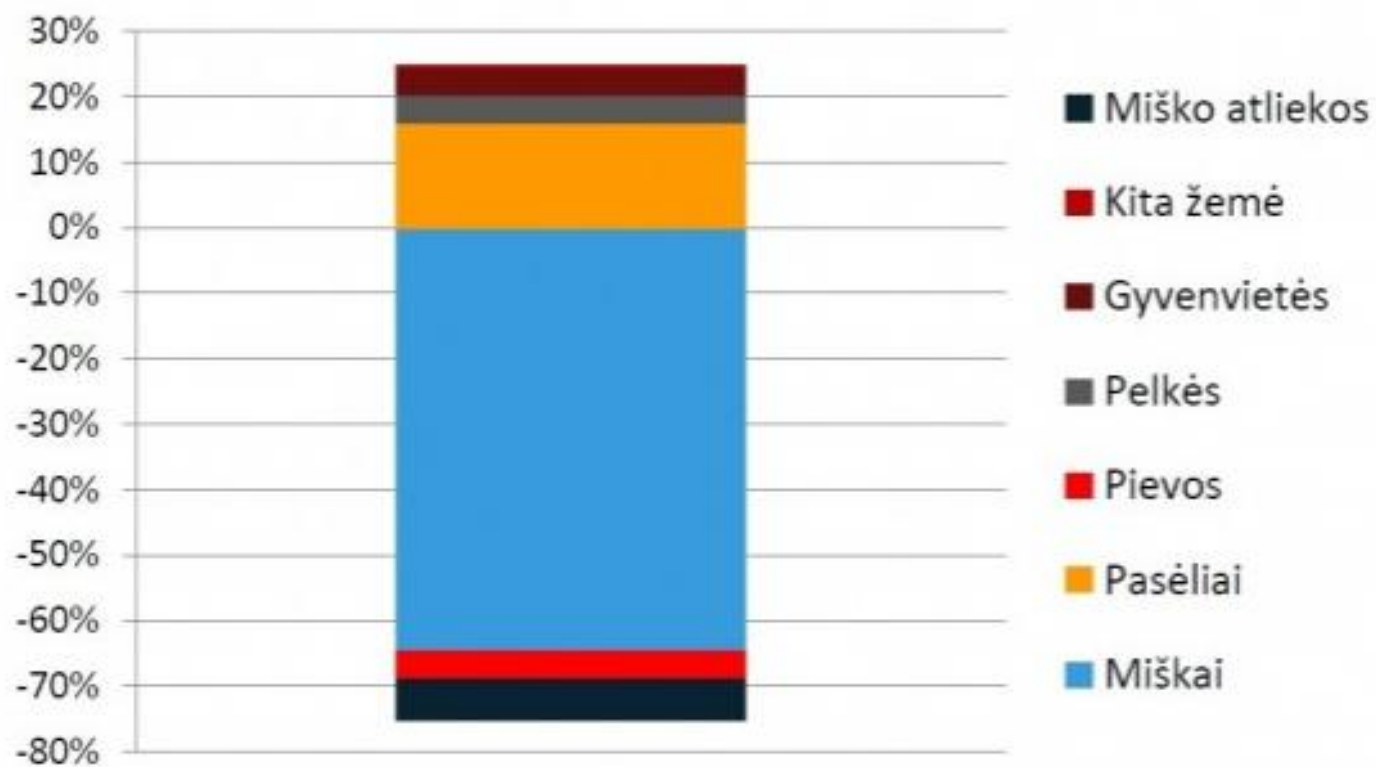

Lietuvos ŠESD emisijos 2016 m.

Daugiausia ŠESD 2016 m. absorbuota miškininkystės sektoriuje. Daugiausia ŠESD išmetė pasėliai – apie 15 proc., taip pat prie išmetamųjų ŠESD kiekio padidėjimo prisidėjo pelkės (nusausintos) ir gyvenvietės.

Paryžiaus susitarimas (2015) dėl klimato kaitos

- ilgalaikis tikslas: vyriausybės susitarė užtikrinti, kad **vidutinės temperatūros kilimas pasaulio mastu** būtų gerokai mažesnis nei **2°C**, palyginti su ikipramoninio laikotarpio (1990 m.) temperatūra, ir dėti pastangas, kad ji nepadidėtų daugiau kaip **1,5°C** (gali siekti net 5 °C).
- **Sutartis įsigaliojo** 2016 metų lapkričio 4 dieną, kai buvo peržengtas 55 ją ratifikavusių šalių, nulemiančių 55 proc. taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, „slenkstis“.
- Susitarta kovai su klimato kaita išsivysčiusioms šalims ne vėliau kaip 2020 m. ir vėliau iki 2025 m. skirti po 100 mlrd. \$ per metus.
- Pagal susitarimą, **iki antros šio amžiaus pusės turi atsirasti pusiausvyras** tarp žmogaus veiklos lemiamos taršos ir anglies junginių „rinktuvų“, tokių kaip **miškai** bei **specialios technologijos**, pajėgumo absorbuoti anglies dvideginį.

- Pasaulio mokslininkai, tiriantys klimato kaitą ir jos padarinius, įspėjo, kad **pasauliui liko maždaug 12 metų** sumažinti globalinį atšilimą ir pasiekti tikslą, kad visuotinis atšilimas nebūtų didesnis nei 1,5 °C.
- Jeigu atšilimas bus didesnis, prognozuojamos alinančios sausros, ekstremalūs karščiai ir potvyniai. Šalia – ir skurdas dėl nepalankaus klimato žemės ūkiui vystyti.
- Tokį pranešimą **2019.03.11.** išleido **Tarpvyriausybė klimato kaitos komisija (angl. IPCC)**, ragindama imtis skubių veiksmų, kad būtų pasiektas Paryžiaus susitarimo tikslas, kuriame ir buvo užsibrėžta, kad visuotinis atšilimas nebūtų didesnis nei **2°C** .

- **Lietuvos KPP programos biudžetas siekia 2,1 mlrd. eurų** ir yra daugiau kaip du kartus didesnis už Estijos KPP bei 29 proc. didesnis už Latvijos KPP.
- Didžiąją dalį lėšų **(85%)** šios programos finansavimui **skiria ES**, o likusią – nacionalinis biudžetas.
- 2014-2020 m. **paramos miškų ūkiui dalis**, lyginant su 2007-2013 m. periodu, mažėja 24% ir **sudaro 6,6%** nuo kaimo plėtros biudžeto (2007 - 2013 m. **sudarė 7,5%**).
- **ES šalyse** miškų ūkiui skiriama KPP paramos dalis 2007 - 2013 m. sudarė **9%**.

Pateiktų/patvirtintų paraiškų skaičius pagal apskritis **2014-2018 m.**

Apskritis	Parama miškų infrastruktūrai gerinti	Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas	Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė	Investicijos į miškininkystės technologijas	Miškų veisimas
Vilniaus	1	13	153	18	101
Kauno	5	11	111	26	49
Šiaulių	7	15	95	20	105
Panevėžio	2	11	90	20	60
Utenos	4	11	82	11	122
Telšių	1	2	88	11	56
Alytaus	2	29	46	13	55
Marijampolės	2	2	47	6	28
Klaipėdos	-	2	35	11	14
Tauragės	3	-	22	6	21
Viso:	27/18	96/90	769/554	142/78	740/611
Skirta lėšų, Eur./ panaudota dalis, %	3,0 / 56%	7,1 / 25%	5,9 / 66%	8,5 / 53%	25,4 / 44%

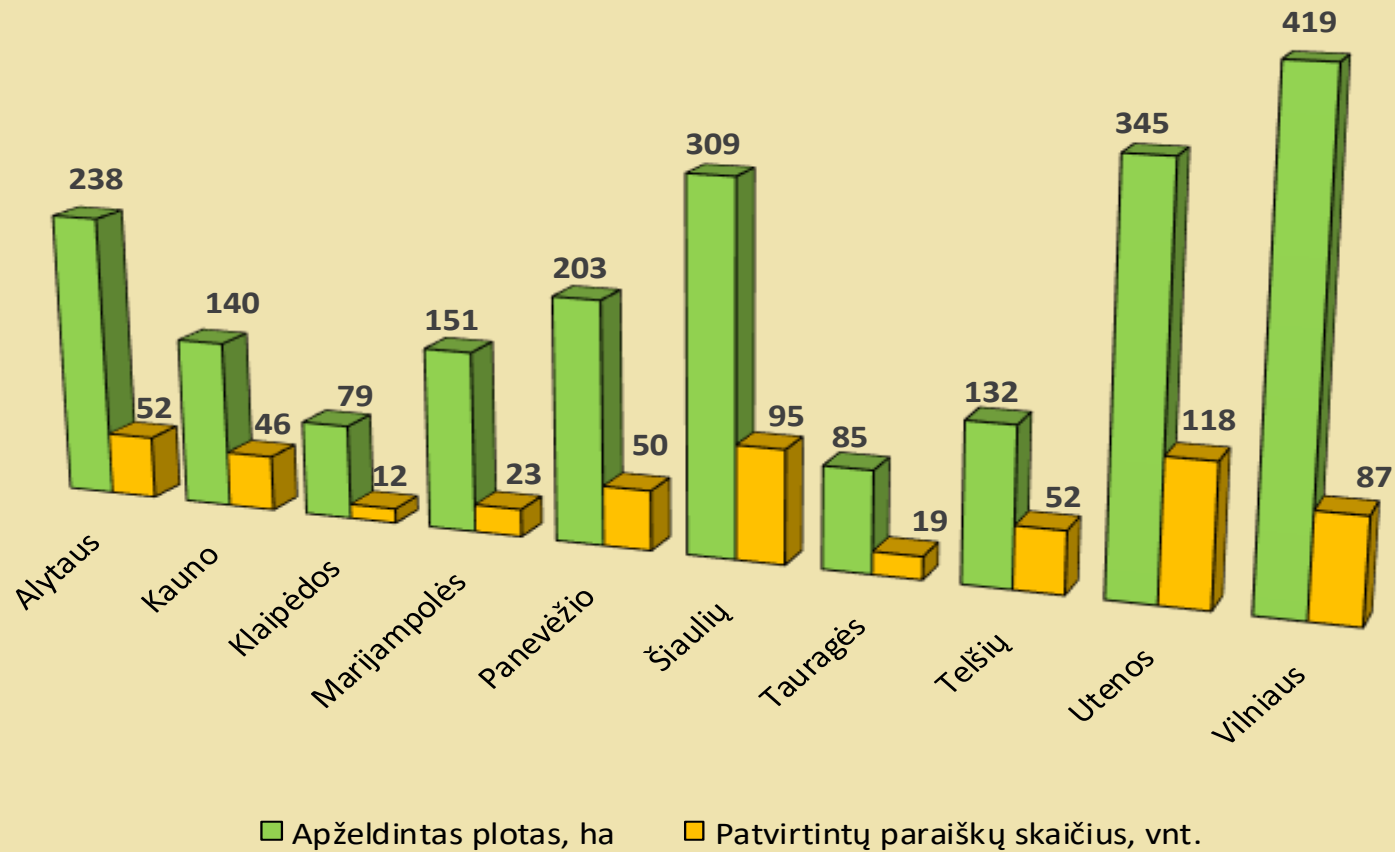

Priemonių, veiklos sričių, veiklų kodai	Priemonės pavadinimas	Skirta paramos lėšų 2014-2020 m., Eur	2018				
			Surinkta paraiškų vnt.	Prašoma paramos suma, EUR	Patvirtinta paraiškų/pasirašyta sutarčių vnt.	Patvirtinta paramos suma, EUR	Išmokėta paramos suma, EUR
8.	Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą	115 383 679	3 526	11 391 194	3 446	7 758 299	6 921 802
8.1	Miško veisimas	81 625 841	3 305	6 239 214	3 284	5 828 811	4 663 930
8.1.1	Miško veisimas	46 942 688	129	2 255 217	108	1 844 813	731 664
8.1.2	Tęstiniai KPP 2004–2006 ir KPP 2007–2013 įsipareigojimai	34 683 153	3 176	3 983 997	3 176	3 983 997	3 932 265
8.3-4	Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas	10 588 235	9	48 780	7	31 195	402 784
8.5	Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė	11 584 801	164	648 176	139	357 939	1 226 663
8.6	Investicijos į miškininkystės technologijas	11 584 801	48	4 455 024	16	1 540 354	628 426

Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos įgyvendinimas,

NMA statistika 2019-03-04

Bendras apželdintas plotas - 2101 ha per 2014-2017 m. laikotarpį
 (pagal priemonę „Miško veisimas“, NMA duomenys)

Miškų įveisimas - Lietuvos KPP 2007–2013 metų programa

Priemonės pavadinimas	Visoje Lietuvoje		
	Patvirtinta paraiškų, vnt.	Patvirtinta paramos suma, Eur.	Veisiamas plotas, ha
Viso	4061	85 958 502	31 001
Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku	2438	54 824 678	21 827
Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku	1623	31 133 824	9 174

Lektorius Eugenijus Vaitiekus

Paramos paraiškų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones priėmimo **2019 metais grafikas**

Priemonės kodas arba veiklos srities numeris pagal Programą	Priemonė	Paramos paraiškų priėmimo pradžia	Paramos paraiškų priėmimo pabaiga
8	INVESTICIJOS Į MIŠKO PLOTŲ PLĖTRĄ IR MIŠKŲ GYVYBINGUMO GERINIMĄ		
8.1	Miško veisimas	2019-03-01	2019-04-30
		2019-09-02	2019-10-31
8.3–4	Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas	2019-05-02	2019-06-28
8.5	Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė	2019-07-01	2019-08-30
8.6	Investicijos į miškininkystės technologijas	2019-04-01	2019-05-31

Paramos paraiškų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones priėmimo 2019 metais grafikas

Priemonės kodas arba veiklos srities numeris pagal Programą	Priemonė	Paramos paraiškų priėmimo pradžia	Paramos paraiškų priėmimo pabaiga
4	INVESTICIJOS Į MATERIALŪJĮ TURĄ		
4.3	Parama investicijoms į žemės ūkio ir miškininkystės infrastruktūros plėtrą ir pritaikymą:		
4.3.3	Parama miškų infrastruktūrai gerinti	2019-05-02	2019-06-28
12	SU „NATURA 2000“ IR VANDENS PAGRINDŲ DIREKTYVA SUSIJUSIOS IŠMOKOS*		
12.1	Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje		
12.2	Parama „Natura 2000“ miškuose	-	-
16.3	Parama smulkiųjų ūkio subjektų bendradarbiavimui	2019-09-02	2019-10-31

*Paraiškos priimamos kartu su tiesioginių išmokų paraiškomis

Pareiškėjai raštu ir žodžiu gali pateikti Agentūrai klausimų dėl dalyvavimo KPP tvarkos ir sąlygų, taip pat su paraiškos pildymu ir kitų su paramos teikimu susijusių klausimų:

- telefonu: (8 5) 252 6999, 1841;
- faksu (8 5) 252 6945;
- elektroniniu paštu info@nma.lt;
- paštu adresu: Blindžių g. 17, 08111 Vilnius.

Paraiškos teikiamos tiesiogiai NMA teritoriniams paramos administravimo skyriams **arba elektroniniu būdu** ŽŪMIS portale (nurodyta Taisyklėse).

Teritorinių skyrių adresai ir telefonai:

- Alytaus skyrius -Tvirtovės g. 1 / Naujoji g. 2, 62116 Alytus (8 315) 76 192
- Kauno skyrius- K. Donelaičio g. 33, 44240 Kaunas (8 37) 30 85 69
- Klaipėdos skyrius- Naujoji Uosto g. 11, 92121 Klaipėda (8 46) 42 14 36
- Marijampolės skyrius- Gamyklų g. 1, 68108 Marijampolė (8 343) 97 959
- Panevėžio skyrius- Katedros g. 3, 36230 Panevėžys (8 45) 51 21 60
- Šiaulių skyrius- Dvaro g. 78, 76298 Šiauliai (8 41) 59 61 20
- Tauragės skyrius -Prezidento g. 7, 72253 Tauragė (8 446) 20 131
- Telšių skyrius- Pramonės g. 5, 87101 Telšiai (8 444) 75 708
- Utenos skyrius- J. Basanavičiaus g. 126, 28214 Utena (8 389) 64 091
- Vilniaus skyrius- J. Galvydžio g. 7 / Žygio g. 97, 08236 Vilnius (8 5) 264 9356

- Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklės nustato Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos bei Programos priemonių bendrą administravimo tvarką.
- Programos priemonių ir (arba) priemonių veiklos sričių, veiklų administravimo ir finansavimo tvarka nustatoma **Programos priemonių įgyvendinimo taisyklėse**.

MIŠKO VEISIMAS (2019 m. I)

Prioritetas – skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriuose.

Tikslinė sritis: priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritis „Miško veisimas“ prisideda prie šios tikslinės srities įgyvendinimo – anglies dvideginio absorbcavimas ir jo emisijos žemės ūkyje ir miškininkystėje mažinimas.

Kompleksiniai tikslai:

- aplinkos išsaugojimas ir tvari miškų ūkio plėtra;
- klimato kaitos švelninimas.

Remiama veikla:

- miško veisimas (vienkartinė kompensacinė išmoka);
- pagal Ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 31 d. nutarimu Nr. 1243 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, paskelbus ekstremalią situaciją, įveistam, bet ekstremaliojo įvykio **pirmaisiais** želdinių ir (arba) žėlinių augimo metais **pažeistam miškui atsodinti** teikiama miško įveisimo išmokos dalis, proporcinga įveisto miško plotui, kuriame miško želdiniai ir (arba) žėliniai žuvę, vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimais;
- įveisto miško priežiūra, apsauga ir ugdymas (12 metų mokama kasmetinė kompensacinė išmoka).

Paramos gali kreiptis:

- juridiniai ir ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus fiziniai asmenys, kuriems želdintina žemė, planuojama apželdinti mišku, priklauso nuosavybės teise;
- savivaldybės, kurios tokią žemę valdo patikėjimo teise.

Paramos dydis:

- vienkartinė miško įveisimo, taip pat kasmetinės priežiūros, apsaugos ir ugdymo išmokos apskaičiuojamos kiekvienam projektui atskirai, priklausomai nuo veisiamų želdinių rūšinės sudėties (atskirų želdinių įkainių lentelė pateikta priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritis „Miško veisimas“ įgyvendinimo taisyklėse);
- miško įveisimo išmoka mokama tik už želdinamą plotą, o miško priežiūros, apsaugos ir miško ugdymo – už veisiamo miško plotą.

Svarbesnės tinkamumo gauti paramą **sąlygos ir reikalavimai:**

- pareiškėjas savo vardu kaip valdos valdytojas yra įregistravęs žemės ūkio valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre;
- pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (tikrinama paraiškos vertinimo metu).;
- kai miškas veisiamas ne miško žemėje, pareiškėjas iš Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus turi būti **gavęs leidimą** įveisti mišką ne miško žemėje.
- Veisiamo miško plotas ne miško žemėje negali būti didesnis negu nurodytas leidime.
- Prie leidimo įveisti mišką ne miško žemės sklype turi būti pridėtas žemės sklypo planas su pažymėtu plotu, kuriame leidžiama veisti

mišką;

- vientiso veisiamo miško plotas turi būti ne mažesnis kaip **0,5 ha, išskyrus** atvejus, kai veisiamo miško plotas ribojasi su mišku (t. y. tampa jau esančio miško dalimi), ar ribojasi su veisiamu mišku;
- kai žemė, už kurią prašoma paramos, valdoma bendra, daline arba jungtine nuosavybės teise, vienas iš bendraturčių, teikdamas paramos paraišką įveisti mišką, turi pateikti notaro patvirtintą visų kitų bendraturčių sutikimą (įgaliojimą), kuriame išdėstomas sutikimas įveisti mišką jų žemės dalyje.

Pareiškėjas turi turėti parengtą projektą kartu su visais jo priedais, kuris:

- atitinka Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“, reikalavimus;
- patvirtintas VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninio padalinio, kurio veiklos teritorijoje yra žemės plotas, kuriame planuojama veisti mišką, vadovo ar jo įgalioto valstybinio miškų pareigūno;
- suprojektuotas taip, kad jo želdinių rūšinėje sudėtyje būtų ne mažiau kaip 10 proc. lapuočių medžių rūšių;
- suprojektuotas taip, kad jo želdinių rūšinės sudėties formulėje būtų ne daugiau kaip 6 dalys ąžuolų ir (arba) 4 dalys liepų;
- parengtas vienam kadastriniam ir (arba) taksaciniam miško sklypui ar jo daliai (išskyrus atvejį, kai miškas veisiamas keliuose kadastriniuose ir (arba) taksaciniuose miško sklypuose, besiribojančiuose vienas su kitu);
- parengtas vienai miško želdinių rūšinei sudėčiai;

- sodinamos tik vietinės kilmės medžių rūšys (išskyrus greitai augančių medžių rūšių, kurių kilmės rajonai nenustatyti, plantacinius želdinius), kurių kilmė pagrįdžiama kilmės dokumentais – pareiškėjas/paramos gavėjas privalo turėti želdinamų medžių rūšių Pagrindinius miško dauginamosios medžiagos kilmės sertifikatus ar patvirtintas šių sertifikatų kopijas. Taip pat privaloma turėti visų želdinamų medžių įsigijimo dokumentus;
- duomenys paramos paraiškoje turi atitikti projekto duomenis;
- veisiamo miško plotas turi būti pamatuotas, o lūžio kampai pagal projekto brėžinį pažymėti stulpeliais ar aiškiai matomais ženklais;
- parama teikiama veisiant medžių rūšis, nurodytas Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų 10 priedo 1 lentelėje;
- veisiant mišką *Natura 2000* teritorijose, pareiškėjas privalo pateikti išvadą/pažymą, išduotą saugomos teritorijos direkcijos pagal žemės sklypo buvimo vietą, kurioje nurodyta, kad galima veisti mišką *Natura 2000* teritorijoje (išvada/pažyma išduodama Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka).

Parama neteikiama:

- jei miškas jau buvo pradėtas veisti ar įveistas iki paramos paraiškos pateikimo, arba miškas veisiamas ne Lietuvos teritorijoje.
- jei atkuriamas miškas arba miškas veisiamas plote, kuriame plynai iškirsti savaimė mišku apaugantys ar apaugę plotai yra įrašyti į Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrą arba VMT duomenų bazę kaip miškas arba žemė apauganti mišku.
- jei projekte suprojektuotas želdinimo ir (arba) žėlimo plotas sudaro mažiau nei 70 procentų viso veisiamo ploto.
- jei miškas veisiamas kaip kompensacija už verčiamą kitomis naudmenomis miško žemės plotą pagal Miškų įstatymo 11 str.
- jei sodinami trumpos rotacijos želdiniai (kirtimų rotacijos trukmė – iki 15 metų), kalėdinės eglutės ir greitai augančių rūšių medžiai, skirti energijai gaminti.

Paramos skyrimo apribojimai:

- parama miškui veisti savivaldybėms priklausančioje žemėje teikiama tik miško jveisimo išlaidoms kompensuoti. Miško priežiūros, apsaugos ir ugdymo išmokos nemokamos;
- želdinant greitai augančias medžių rūšis, kurių laikotarpis tarp dviejų kirtimų yra nuo 15 iki 20 metų, parama teikiama tik jų jveisimo išlaidoms kompensuoti. Miško priežiūros, apsaugos ir ugdymo išmokos nemokamos;
- savaimė mišku apaugusioje (kai papildomai želdinti nereikia) žemėje miško jveisimo išmoka nemokama, o miško priežiūros, apsaugos ir ugdymo išmoka mokama, jei žėlinių vidutinis amžius yra iki 5 metų.

ĮSIPAREIGOJIMAI

- Pareiškėjas / paramos gavėjas mišką turi **įveisti per tris artimiausius miško želdinimo sezonus** (rudens sezonas iki einamųjų metų lapkričio 1 d., pavasario sezonas iki einamųjų metų liepos 1 d.) nuo paramos paraiškos pateikimo dienos
- Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) per 10 darbo dienų nuo miško įveisimo, bet ne vėliau nei iki einamųjų metų, kai buvo įveistas miškas, lapkričio 1 d., turi pateikti želdinamų medžių rūšių pagrindinius miško dauginamosios medžiagos kilmės sertifikatus ar patvirtintas šių sertifikatų kopijas ir želdinamų medžių įsigijimo dokumentus (jei miško sodmenų nepirko, privalo pateikti jų krovinio važtaraštį ar perdavimo–priėmimo aktą).

- Jeigu miško želdinių ar žėlinių apskaitos metais Valstybinės miškų tarnybos (toliau – VMT) miškų pareigūnai nustato, kad želdinių ar žėlinių **tankis neatitinka Nuostatų reikalavimų**, per artimiausius tris miško želdinimo sezonus nuo šio fakto nustatymo dienos neprigijusius miško sodmenis, žuvusius želdinius ar žėlinius paramos gavėjas turi **atsodinti** sodmenimis, laikydamasis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimų ir projekte nurodytos miško želdinių rūšinės sudėties, kad būtų įvykdyti su paramos paraiška pateikto miško želdinimo ir žėlimo projekto sprendiniai, nekeisdamas paramos sumos.
- Atsodinęs miško želdinius ar žėlinius NMA iki metų, kuriais baigiasi trečiasis miško želdinimo sezonas po miško atsodinimo, gruodžio 15 d. privalo pateikti atsodintų miško sodmenų pagrindinius miško dauginamosios medžiagos kilmės sertifikatus ar patvirtintas šių sertifikatų kopijas ir jų įsigijimo dokumentus.

- Po miško įveisimo artimiausiu tiesioginių išmokų paraiškų teikimo metu pagal žemės ūkio valdos centro adresą, seniūnijoje ar prisijungęs prie paraiškų priėmimo informacinės sistemos, o vėliau kasmet, kol teiktina įveisto miško priežiūros, apsaugos ir ugdymo išmoka, tiesioginių išmokų paraiškoje pareiškėjas / paramos gavėjas privalo nurodyti, kad vykdo veiklą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės veiklos sritį, ir pateikti žemėlapių fragmentus su juose pažymėtomis įveisiamo miško sklypų ribomis Tiesioginių išmokų taisyklėse numatyta tvarka.
- Tiesioginių išmokų paraiškoje **veisiamo miško ploto deklaruoti nereikia, kai paramos gavėjui nėra skiriama miško priežiūros, apsaugos ir ugdymo išmoka.**
- Vadovaujantis Suteiktos paramos pagal KPP viešinimo taisyklėmis, paramos gavėjas projekto įgyvendinimo vietoje turi viešinti paramą, jeigu miško įveisimo išmoka yra nuo 10 000,00 Eur. Viešinimo priemonės, pritaikytos lauko sąlygomis, turi stovėti ne trumpiau nei 5 metus nuo miško įveisimo išmokos gavimo.

PARAMOS PARAIŠKŲ ATRANKOS KRITERIJAI

- Privalomas mažiausias paramos paraiškų atrankos balų skaičius – 30 balų.
- Jei paramos paraiškų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad paramos paraiškai neskirta privalomo mažiausio 30 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.
- Paramos paraiškų atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

Paramos paraiškų atrankos kriterijai:

- projektai skirti tik miško žėliniais apaugusio ploto priežiūrai, apsaugai ir ugdymui ir (arba) miškui veisti miško žėliniais apaugančiame plote – skiriama 20 balų;
- daugiau nei 50 proc. ploto, kuriame veisiamas miškas, priskiriama prie vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių – skiriama 15 balų;
- miškas veisiamas žemėje, kurios bent vieno sklypo našumas yra iki 32 balų imtinai – skiriama 15 balų;
- visi su paramos paraiška pateikti projektai suprojektuoti taip, kad beržai, pušys, eglės ar juodalksniai arba jų kombinacija želdinių sudėtyje sudaro daugiau kaip 80 proc. – skiriama 15 balų;
- miškas veisiamas savivaldybės teritorijoje, kurios miškingumas yra iki 33,3 proc. – skiriama 10 balų;
- veisiamas miškas ribojasi su esamu mišku arba su veisiamu mišku – skiriami 5 balai;
- pareiškėjas yra miško savininkų asociacijos arba miško kooperatyvo narys – skiriami 5 balai.

IŠMOKŲ DYDŽIAI IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

- Vienkartinė miško įveisimo, taip pat kasmetinės priežiūros, apsaugos ir ugdymo išmokos apskaičiuojamos kiekvienam projektui atskirai, priklausomai nuo veisiamų želdinių rūšinės sudėties, pagal Taisyklių 2 priedo lentelėje pateiktus atskirų želdinių įkainius:
- miško veisimo išmokų dydžiai (taikytinos sumos ir paramos normos) taikomi 2019 (ir vėlesniaisiais) metais pateiktoms paramos paraiškoms;
- įveisto miško priežiūros, apsaugos ir ugdymo išmokų dydžiai (taikytinos sumos ir paramos normos) taikomi už 2019 (ir vėlesnius) metus mokamoms kasmetinėms kompensacinėms išmokoms, nepriklausomai nuo paramos paraiškos pateikimo ir miško įveisimo datos.
- Miško įveisimo išmoka mokama tik už želdinamą plotą, o miško priežiūros, apsaugos ir miško ugdymo – už veisiamo miško plotą.
- Jeigu želiančio miško plote tikslinių medžių rūšių tankis nepakankamas ir (arba) jie auga netolygiai, padrikai ir plotą reikia papildomai želdinti, apskaičiuota miško įveisimo išmoka už tą medžių rūšį **mažinama** proporcingai tos rūšies savaiminukų skaičiui hektare, skaičiuojant nuo projekte suprojektuoto bendro tos rūšies medžių skaičiaus hektare.

- Bendra pagalbos suma, skiriama tai pačiai įmonei, negali viršyti 200 000 Eur (du šimtai tūkstančių eurų) per trejų fiskalinių metų laikotarpį.
- Kasmet miško priežiūros, apsaugos ir ugdymo išmoka mokama už įveistą mišku plotą, dėl kurio yra pateikta paramos paraiška, ir kasmet visą įsipareigojimų laikotarpį šis plotas yra deklaruotas Tiesioginių išmokų paraiškoje.
- Žuvus miškui dėl *force majeure* paramos mokėjimas yra nutraukiamas, išmokėta parama nėra susigrąžinama.

- **Projektas gali būti tikslinamas** iki želdinių ir žėlinių kokybės vertinimo, vėlesni pakeitimai negalimi (išskyrus atvejus, kai, atlikus įveisto miško ploto kadastrinius matavimus, tikslinamas įveisto miško plotas arba tikslinamas projektas, VMT pareigūnams nustatčius, kad projektuotos medžių rūšys negali augti dėl netinkamų augavietės sąlygų).
- Atsiradus poreikiui keisti projektą ar jo duomenis po paramos paraiškos tinkamumo vertinimo, apie tai reikia informuoti Agentūrą ir gauti jos sutikimą.
- Keičiant projektą, paramos paraiškos ir (ar) projekto duomenis, paramos suma negali didėti.
- Jei pakeitus projektą, paramos paraiškos ir (ar) projekto duomenis paramos suma sumažėja, anksčiau išmokėtą didesnę paramos dalį paramos gavėjas privalo **sugražinti** (išskyrus, kai duomenys keičiami dėl *force majeure* aplinkybių).
- Projektas ar jo patikslinti duomenys turi būti nustatyta tvarka patvirtinti VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninio padalinio vadovo ar jo įgalioto valstybinio miškų pareigūno.

PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA, TIKRINIMAS, TAIKOMOS SANKCIJOS

- Paramos gavėjams, kuriems yra **kompensuojamos tik miško įveisimo išlaidos**, po sprendimo priėmimo skirti paramą iki įsipareigojimų laikotarpio pabaigos **bet kada gali būti atlikta patikra**, kurios metu tikrinama, ar vykdomi prisiimti įsipareigojimai – miško atsodinimas, priežiūra, apsauga ir ugdymas.
- Jei pareiškėjas po paramos paraiškos pateikimo per tris artimiausius miško želdinimo sezonus (rudens sezoną iki einamųjų metų lapkričio 1 d., pavasario sezoną iki einamųjų metų liepos 1 d.) Agentūrai nepateikia Pagrindinių miško dauginamosios medžiagos kilmės sertifikatų ar patvirtintų įsigijimo dokumentų kopijų, parama **neteikiama (paramos paraiška atmetama)**.

VMT Miškų ūkio priežiūros skyriaus valstybiniai miškų **pareigūnai** įveistame miške pagal Agentūros atliktą įveistų plotų atranką **gali vykdyti šiuos patikrinimus:**

- miško želdinimo darbų kokybės vertinimą po miško įveisimo;
- miško želdinių apskaitą pirmaisiais ir trečiaisiais jų augimo metais po miško įveisimo;
- miško žėlinių, kuriuose papildomai želdinti nereikia, apskaitą trečiaisiais jų augimo metais po projekto sudarymo (miško žėliniai pirmą kartą apskaitomi rengiant projektą (apskaitą atlieka projekto rengėjas ir duomenis įrašo į projektą));
- miško ugdymo darbų patikrinimą paskutiniais įsipareigojimų laikotarpio metais.
- Septintaisiais miško želdinių augimo metais VMT Miškų ūkio priežiūros skyriaus valstybiniai miškų pareigūnai atlieka želdinių kokybės vertinimą. Miško žėlinių, kuriuose papildomai želdinti nereikia, kokybės vertinimas atliekamas septintaisiais jų augimo metais po projekto sudarymo. Miško žėlinių, kuriuose želdinama papildomai, kokybės vertinimas atliekamas kaip miško želdinių.

Paramos gavėjui pažeidus prisiimtus įsipareigojimus ar jų nesilaikant, išskyrus nenugalimos jėgos (*force majeure*) atvejus (apie nenugalimos jėgos atvejus Agentūrą privaloma informuoti per 15 darbo dienų nuo dienos, kai atsirado galimybė tai padaryti, kartu reikia pateikti nenugalimos jėgos aplinkybių patvirtinimo dokumentus), taikomos šios sankcijos:

- už paramos paraiškoje neteisingai nurodytą plotą,
- už pavėluotai pateiktą Tiesioginių išmokų paraišką ar pavėluotai keičiant jos duomenis,
- VMT Miškų ūkio priežiūros skyriaus valstybiniam miškų pareigūnui nustatčius pažeidimus miško želdinimo darbų kokybės, želdinių apskaitos ir kokybės vertinimo metu,
- Jei paramos gavėjas **nevykdė būtinųjų jaunuolynų ugdymo kirtimų** arba jei įvykdyti jaunuolynų ugdymo kirtimai neatitinka Miško kirtimų taisyklių reikalavimų, parama nutraukiama ir paramos gavėjas turi sugrąžinti paskutinių ketverių metų išmokėtas miško priežiūros, apsaugos ir ugdymo išmokas už atitinkamą ploto dalį, kurioje nustatyti pažeidimai.

- **Paraiškos NMA turi būti pateiktos elektronine forma**, užpildant Žemės ūkio ministerijos informacinėje sistemoje esančią elektroninę formą asmeniškai ar per įgaliotą asmenį **ŽŪMIS** portalo internetine prieigoje adresu <https://zumis.lt>.
- Paramos paraišką pildant elektroniniu būdu ŽŪMIS portale, ji turi būti pateikta ne vėliau kaip iki kvietimo teikti paramos paraiškas paskutinės dienos 12 val.
- Kai paramos paraišką teikia įgaliotas asmuo, pareiškėjo įgaliojimas turi būti pateiktas NMA likus ne mažiau nei 3 (trims) darbo dienoms iki paramos paraiškų pateikimo termino pabaigos.
- Paramos paraiška gali būti teikiama gavus iš NMA informaciją, kad įgaliojime nurodytam asmeniui suteikta atstovavimo teisė.
- Prie elektroninės paramos paraiškos užpildytos formos pridedami dokumentai turi būti elektroninės formos (popierinis dokumentas turi būti nuskenuotas).

Medžių rūšys* Lentelėje-nuo 2019 m. taikomi įkainiai	Miško įveisimo išmoka Eur už 1 ha	Miško priežiūros, apsaugos ir ugdymo kasmetinė išmoka (mokama 12 metų) Eur už 1 ha
Paprastoji pušis	1273	405
Paprastoji eglė	1169	326
Karpotasis ir plaukuotasis beržai, paprastasis skroblas	1192	150
Juodalksnis	1196	150
Europinis ir plačiažvynis maumedžiai	2512	258
Paprastasis klevas, paprastasis uosis, kalninė guoba, paprastasis skirpstas, paprastoji vinkšna	3116	278
Mažalapė liepa	3182	221
Bekotis ir paprastasis ąžuolai, paprastasis bukas	3576	294
Drebulė	2121	173
Hibridinė drebulė	2763	189

Lektorius Eugenijus Vaitiekus

Paraiškos miškui įveisti renkamos **2019.03.01. – 04.30 d.**, šiam laikotarpiui skirta **13,87 mln. Eur** paramos lėšų (2018 m. teikta paraiškų tik **1,84** mln. Eur.); antrą kartą šiais metais paraiškas miškui įveisti bus galima teikti nuo rugsėjo 2 d. iki spalio 31 d.- skirta **13,87 mln. Eur.**

- paraiškos gali būti **teikiamos tik elektroniniu būdu**, naudojantis ŽŪMIS portalo internetine prieiga adresu <https://zumis.lt>.

*Miško veisimo išmoky dydžiai taikomi 2019 (ir vėlesniais) metais pateiktoms paraiškoms. Tuo tarpu įveisto miško priežiūros, apsaugos ir ugdymo išmoky dydžiai taikomi už 2019 (ir vėlesnius) metus mokamoms kompensacinėms išmokoms, nepriklausomai nuo paraiškos pateikimo ir miško įveisimo datos.

Pastabos:

1. Į miško įveisimo išmoką **įtrauktos** ir projektuotų miško apsaugos priemonių (tvorų įrengimo ir pan.) išlaidos.
2. Veisiant medžių rūšis, nenurodytas lentelėje, taikoma mažiausia miško įveisimo išmoka (1169 Eur už 1 ha), įveisto miško priežiūros, apsaugos ir ugdymo išmoka (150 Eur už 1 ha).
3. Vieno hektaro miško įveisimo, miško priežiūros, apsaugos ir ugdymo išmokos (kai želdinamame plote nėra savaime augančių medžių) apskaičiuojamos vadovaujantis projektuose nurodytomis želdinių rūšinės sudėties formulėmis.
4. Vieno hektaro miško įveisimo išmokos iš dalies apaugusiame plote apskaičiuojamos vadovaujantis projektuose nurodytomis želdinių rūšinės sudėties formulėmis ir želdinamame plote esančių savaiminukų skaičiumi, išskaičiuojant proporcingas išmoky dalis.

Ačiū už dėmesį

Lektorius Eugenijus Vaitiekus

Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas (2019 m.)

Prioritetai:

- atkurti, išsaugoti ir pagerinti nuo miškininkystės priklausančias ekosistemas;
- skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos miškininkystės sektoriuje.

Tikslinės sritys – biojvairovės, aukštos gamtinės vertės medynų atkūrimas ir išsaugojimas; veiklų, prisidedančių prie aplinkai palankių ūkininkavimo sistemų, augalijos ir gyvūnijos zonų miškuose kūrimo ir (arba) jų priežiūros gerinimo, skatinimas; anglies dvideginio absorbcavimas ir jo emisijos miškininkystės srityje mažinimas.

Pagal veiklos sritį **remiama veikla:**

- miškų priešgaisrinės apsaugos infrastruktūros kūrimas;
- miškų gaisrų stebėsenos ir pranešimo apie juos įrangos diegimas ir gerinimas;
- stichinės nelaimės pažeisto miško atkūrimas.

Rekomenduotina atkreipti dėmesį į taisyklėse nustatytus įsipareigojimus įgyvendinus projektus – jų reikės laikytis visą projekto kontrolės laikotarpį.

Paramos gali kreiptis privačių ir valstybinių miškų valdytojai.

Paraiškų priėmimas 2019-05-02 - 2019-06-28

TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

- Paramos besikreipiantys fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.
- pareiškėjas savo vardu, kaip valdos valdytojas, yra įregistravęs valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre;
- nekilnojamasis turtas (miškas (miško žemė) ir (ar) statiniai), į kurį investuojama, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise, bendrosios dalinės arba jungtinės nuosavybės teise, būti valdomas panaudos ar kitais pagrindais arba nuomojamas nuo paramos paraiškos pateikimo dienos ne trumpesniam kaip 10 metų laikotarpiui.

- Kai pareiškėjas investuoja į bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomo turto dalį, teisė į nekilnojamąjį turtą turi būti nustatyta notaro patvirtintoje ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotoje sutartyje (paramos paraiškos pateikimo dieną Nekilnojamojo turto registre turi būti įregistruota notarinė naudojimosi nekilnojamuoju turtu tvarka).
- Kai nekilnojamasis turtas (miškas (miško žemė) ir (ar) statiniai), į kurį investuojama, valdomas bendrosios dalinės arba jungtinės nuosavybės teise, vienas iš bendraturčių, teikdamas paramos paraišką, turi pateikti laisvos formos bendraturčių sutikimą, kuriame išdėstomas sutikimas numatytai veiklai jų nekilnojamojo turto (miško (miško žemės) ir ar statinio) dalyje vykdyti.
- Jei nekilnojamasis turtas (miškas (miško žemė) ir (ar) statiniai) yra valdomas nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos ar kitos valdymo teisę suteikiančios sutartys iki paramos paraiškos pateikimo turi būti įregistruotos VĮ Registry centre.
- Nuomos, panaudos sutartyje ar kituose valdymo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptartos miškų ūkinės veiklos galimybės;

- priešgaisrinių juostų įrengimas ir priežiūra neremiami plotuose, kai privačioje žemėje veisiamas miškas,
- kartu su paramos paraiška, kai prašoma paramos stichinės nelaimės pažeisto miško atkūrimui, **pateikiamas Miško želdinimo ir žėlimo projektas, patvirtintas VĮ Valstybinių miškų urėdijos;**
- stichinės nelaimės pažeisto miško plotas iki paraiškos pateikimo **turi būti užregistruotas** Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnale;
- stichinės nelaimės pažeistas miškas – ne mažesnis kaip **0,5 ha** miško plotas, kuriame dėl abiotinių veiksnių (sausros, vėjo, sniego, liundros, potvynio ir kt.), gaisrų, ligų ir miško kenkėjų sunaikinta, labai pažeista arba džiūsta ne mažiau kaip **20 proc. medžių** (medžiai negali augti) ir šiame plote **reikalingas miško atkūrimas;**
- parama pažeistiems miškams atkurti teikiama tik už tuos plotus, kuriuose pažeidimas užregistruotas po 2016 m. sausio 1 d., bet ne anksčiau kaip prieš 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo;

- parama teikiama, jei stichinės nelaimės pažeistas miškas atkuriamas miško želdinimu (sodinant medžių ir krūmų sodmenis) arba mišriuoju miško atkūrimo būdu (plote auga žėliniai, tačiau reikalingas papildomas želdinimas), vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimais;
- Projekto **įgyvendinimo trukmė** turi būti nurodyta paramos paraiškoje ir negali viršyti 24 mėnesių laikotarpio nuo paramos sutarties pasirašymo dienos arba sprendimo skirti paramą priėmimo, kai sutartis nesudaroma.

Atrankos kriterijai ir skiriami balai:

- kai atkuriamas pažeistas miškas, kuriame vyrauja (daugiau kaip 50 proc.) spygliuočių medžių rūšys, – skiriama 20 balų;
- kai atkuriamas pažeistas miškas, kuriame vyrauja (daugiau kaip 50 proc.) lapuočių medžių rūšys, – skiriama 15 balų;
- kai atkuriamas pažeisto miško plotas yra nuo 3 ha iki 10 ha imtinai – skiriama 10 balų;
- kai atkuriamas pažeisto miško plotas yra daugiau kaip 10 ha – skiriama 20 balų;
- kai pareiškėjas yra privataus miško valdytojas – skiriama 20 balų;
- kai pareiškėjas yra miško savininkų asociacijos arba miško savininkų kooperatyvo narys – skiriami 5 balai.

Paraiška miško projektui finansuoti turi surinkti mažiausiai 30 atrankos balų.

- **Paraiškos forma** skelbiama Žemės ūkio ministerijos ir Agentūros svetainėse (www.zum.lt, www.nma.lt).
- **Paraiškos teikiamos** Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento **teritoriniam paramos administravimo skyriams**.
- Paramos paraiška ir (arba) papildomi **dokumentai turi būti pateikti asmeniškai pareiškėjo** arba per įgaliotą asmenį.
- Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paraiškos **nepriimamos**.
- Teikiant paraišką, reikia turėti **asmens tapatybę** patvirtinantį dokumentą.

Teritorinis skyrius Adresas Telefonas

- Alytaus skyrius Tvirtovės g. 1 / Naujoji g. 2, 62116 Alytus (8 315) 76 192
- Kauno skyrius K. Donelaičio g. 33, 44240 Kaunas (8 37) 30 85 69
- Klaipėdos skyrius Naujoji Uosto g. 11, 92121 Klaipėda (8 46) 42 14 36
- Marijampolės skyrius Gamyklų g. 1, 68108 Marijampolė (8 343) 97 959
- Panevėžio skyrius Katedros g. 3, 36230 Panevėžys (8 45) 51 21 60
- Šiaulių skyrius Dvaro g. 78, 76298 Šiauliai (8 41) 59 61 20
- Tauragės skyrius Prezidento g. 7, 72253 Tauragė (8 446) 20 131
- Telšių skyrius Pramonės g. 5, 87101 Telšiai (8 444) 75 708
- Utenos skyrius J. Basanavičiaus g. 126, 28214 Utena (8 389) 64 091
- Vilniaus skyrius Blindžių g. 17, 08111 Vilnius (8 5) 252 6999

ĮSIPAREIGOJIMAI

- atkurti mišką vadovaujantis pateiktu Miško želdinimo ir žėlimo projektu;
- **atkurto miško priežiūrą ir apsaugą vykdyti laikantis Miško želdinimo ir žėlimo projekte suprojektuotų priemonių, Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų ir kitų teisės aktų reikalavimų;**
- kartu su mokėjimo prašymu pateikti Valstybinės miškų tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – VMT) Miškų kontrolės skyriaus teritorinio poskyrio valstybinių miškų pareigūnų **pažymą apie atkurto miško atitiktį Miško želdinimo ir žėlimo projektui** (pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimus į valstybinius miškų pareigūnus dėl šios pažymos reikia kreiptis ne vėliau kaip per du mėnesius nuo miško želdinimo darbų įvykdymo) ir Pagrindinio miško dauginamosios medžiagos kilmės sertifikato kopiją bei sodmenų įsigijimo dokumentus;
- stichinių nelaimių pažeisto miško atkurto ploto lūžio kampus pagal projekto brėžinį **pažymėti stulpeliais** ar kitais aiškiai matomais ženklais.

Parama skiriama, mokant **vienkartinę miško atkūrimo išmoką**, apskaičiuojamą kiekvienam miško želdinimo ir žėlimo projektui atskirai, priklausomai nuo atkuriamų želdinių rūšinės sudėties, pagal lentelėje pateiktas atskirų želdinių išmokas.

Medžių rūšys*	Miško atkūrimo išmoka, Eur už ha
Paprastoji pušis	1789
Paprastoji eglė	1563
Karpotasis ir plaukuotasis beržai	1411
Juodalksnis	1433
Europinis maumedis	2353
Paprastasis klevas, paprastasis uosis, kalninė guoba, paprastasis skirpstas, paprastoji vinkšna	2976
Mažalapė liepa	3066
Bekotis ir paprastasis ažuolai, paprastasis bukas	3657

Patikslinti priemonės 8.2.7.3.2.8 papunktį „(Taikytinos) sumos ir paramos normos“ dėl miško atkūrimo išmokų dydžių taikymo:

Miško atkūrimo išmokos

Medžių rūšys	Miško atkūrimo išmoka Eur už ha
Paprastoji pušis	1789 2070
Paprastoji eglė	1563 1848
Karpotasis ir plaukuotasis beržai	1411 1703
Juodalksnis	1433 1706
Europinis maumedis	2353 3088
Paprastasis klevas, paprastasis uosis, kalninė guoba, paprastasis skirpstas, paprastoji vinkšna	2976 3723
Mažalapė liepa	3066 3792
Bekotis ir paprastasis ažuolai, paprastasis bukas	3657 4206

*Tikėtina, kad naujuoju paraiškų rinkimo laikotarpiu 2019-05-02-2019-06-28 paraiškų rinkimo laikotarpiu bus taikomi raudonai pažymėti įkainiai.

Pastabos:

1. Į miško atkūrimo išmoką **įtrauktos ir miško priežiūros sąnaudos vieneriems metams**, nelikvidinės medienos sutvarkymo išlaidos.
2. Atkuriant medžių rūšimis, nenurodytomis lentelėje, taikoma mažiausia miško atkūrimo išmoka (1411 Eur už ha).
3. Vieno hektaro miško atkūrimo išmoka apskaičiuojama vadovaujantis Miško želdinimo ir žėlimo projektuose nurodytomis želdinių rūšinės sudėties formulėmis, išskaičiuojant išmokų dalis pagal formulėse nurodytus medžių rūšių kiekius, išreikštus skaičiais nuo 1 iki 10. Pvz.: pagal formulę 7B3E vieno hektaro miško atkūrimo išmoka apskaičiuojama taip: 70 proc. paprastojo arba plaukuotojo beržo miško atkūrimo išmokos (987,7 Eur) + 30 proc. paprastosios eglės miško atkūrimo išmokos (468,9 Eur) = 1456,6 Eur/ha.
4. Vieno hektaro miško atkūrimo išmoka iš dalies apaugusiame plote apskaičiuojama vadovaujantis Miško želdinimo ir žėlimo projektuose nurodytomis želdinių rūšinės sudėties formulėmis ir želdinamame plote esančių savaiminukų kiekiu, išskaičiuojant proporcingas išmokų dalis.

- Apskaičiuota miško atkūrimo išmoka už tą medžių rūšį mažinama proporcingai tos rūšies savaiminukų kiekiui hektare, skaičiuojant nuo Miško želdinimo ir žėlimo projekte suprojektuoto bendro tos medžių rūšies kiekio hektare.
- Pareiškėjas per vieną paramos paraiškų teikimo etapą gali pateikti tik vieną paramos paraišką.
- Tinkamų finansuoti išlaidų suma apskaičiuojama kiekvienam projektui pagal pateiktą patvirtintą Miško želdinimo ir žėlimo projektą ir lentelėje pateiktas atskirų želdinių išmokas.

Netinkamos finansuoti išlaidos:

- miško atkūrimas po pagrindinių kirtimų;
- dėl stichinių nelaimių poveikio prarastos pajamos;
- likvidinės medienos, valant pažeistą mišką, ruošimas;
- miško atkūrimas želiniais (kai plotas medžiais apauga savaime ir nereikalingas papildomas želdinimas) arba sėjant medžių ir krūmų sėklas;

MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

- Paramos gavėjas po kiekvieno projekto įgyvendinimo etapo, kaip numatyta paramos sutartyje arba paraiškoje, pateikia nustatytos formos mokėjimo prašymą Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.
- Mokėjimo prašymus kartu su reikiamais priedais iš paramos gavėjų priima ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai.
- Mokėjimo prašymai turi būti pateikti paramos sutartyje arba paraiškoje nustatytais terminais.
- Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, jis užregistruojamas, tačiau yra taikomos sankcijos.

- **kartu su mokėjimo prašymu turi būti pateikta VMT Miškų kontrolės skyriaus teritorinio poskyrio valstybinių miškų pareigūnų pažyma apie atkurto miško atitiktį Miško želdinimo ir žėlimo projektui,**
- tiekėjo išduota Pagrindinio miško dauginamosios medžiagos kilmės **sertifikato kopija ir sodmenų įsigijimo dokumentai** (jei pareiškėjas/paramos gavėjas miško sodmenų nepirko, jis privalo pateikti jų krovinio važtaraštį ar perdavimo-priėmimo aktą),
- išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų pateikti nereikia.

- Jei VMT Miškų kontrolės skyriaus teritorinio poskyrio valstybiniai miškų pareigūnai nustato, kad miško atkūrimas neatliktas arba atliktas nesilaikant Miško želdinimo ir žėlimo projekto reikalavimų, paramos gavėjui parama nemokama už tą ploto dalį, kurioje miškas nebuvo atkurtas arba jis atkurtas nesilaikant Miško želdinimo ir žėlimo projekto reikalavimų.
- Jei patikros vietoje metu stichinių nelaimių pažeisto miško atkurtas plotas nepažymėtas stulpeliais ar kitais aiškiai matomais ženklais, plotas matuojamas pagal natūralias atkurto miško ploto ribas, o parama mokama pagal faktinį patikros metu nustatytą plotą.
- Jei neįmanoma nustatyti stichinių nelaimių pažeisto miško atkurto ploto natūralių ribų, matavimai nevykdomi bei parama už tokį plotą neteikiama.

Investicijos į miškininkystės technologijas (2018 m.)

Prioritetai:

- didinti ūkių perspektyvumą, skatinti inovacines ūkių technologijas ir tvarų miškų valdymą;
- skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos miškininkystės sektoriuose;
- skatinti socialinę įtraukti, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse.

Tikslinės sritys:

- miškininkystės ekonominės vertės didinimas ir miškų plotų plėtra;
- atsinaujinančių energijos šaltinių, šalutinių produktų, atliekų, liekanų ir kitų nemaistinių žaliavų tiekimo ir naudojimo palengvinimas bioekonomikos tikslais;
- veiklos įvairinimo, mažų įmonių kūrimo ir plėtros, taip pat darbo vietų kūrimo lengvinimas.

Kompleksiniai tikslai:

- inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;
- aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;
- klimato kaitos švelninimas.

Remiama veikla:

- miškų ūkio modernizavimas, miško kirtimo, apvaliosios medienos ir medienos biokuro ruošos technologijų diegimas, paslaugų miškų sektoriuje teikimas;
- minkštųjų lapuočių iki 20 metų amžiaus jaunuolynų ir krūmynų pertvarkymas;
- vidinės miškotvarkos ir Miško želdinimo ir žėlimo projektų, kaip savarankiškos investicijos, rengimas ar tikslinimas.

Galimi pareiškėjai

- Privačių miškų valdytojai, savivaldybės ir labai mažos bei mažos įmonės.
- Kai pareiškėjas yra juridinis asmuo (išskyrus savivaldybes), jis turi atitikti labai mažos arba mažos įmonės statusą, kaip apibrėžta Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, ir kartu su paramos paraiška pateikti Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaraciją.
- Paramos paraiškos, pateiktos fizinio ar juridinio asmens kartu su partneriais, nepriimamos.
- Paramos besikreipiantys fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.

Vartojamos sąvokos:

- **įkainis** – Ministerijos patvirtinta kaina, už kurią galima įsigyti įrangos, technikos, mechanizmų, prekių, paslaugų ir (arba) darbų;
- **miško savininkų kooperatyvas** – kooperatinė bendrovė, kurios ne mažiau kaip 5 nariai įstatymų nustatyta tvarka yra įgiję nuosavybės teisę į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius miško žemės sklypus;
- **miškų ūkio veikla** – veikla, apimanti miškų auginimą (įveisimą, atkūrimą, priežiūrą, apsaugą, tvarkymą) ir naudojimą;
- **projekto bendrosios išlaidos** – atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projektų aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos susijusios su naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu ir (arba) išperkamąja nuoma, taip pat viešinimo išlaidos;

Tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai:

- pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas, nuosavas lėšas, iš veiklos gautinas lėšas – kuris turi būti pagrįstas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis ir (arba) nurodytas ir pagrįstas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolos ir (arba) išperkamosios (finansinės) nuomos suteikimo galimybės patvirtinamuosius dokumentus, išduotus ne anksčiau kaip prieš 6 mėnesius iki paramos paraiškos pateikimo.
- pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas);
- pareiškėjas savo vardu, kaip valdos valdytojas, turi būti įregistravęs valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.

- miškas (miško žemė), į kurį investuojama, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise, bendrosios dalinės arba jungtinės nuosavybės teise, būti valdomas panaudos ar kitais pagrindais ir (arba) nuomojamas nuo paramos paraiškos pateikimo dienos ne trumpesniam kaip 10 metų laikotarpiui.
- Kai pareiškėjas investuoja į bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomo turto dalį, teisė į nekilnojamąjį turtą turi būti nustatyta notaro patvirtintoje ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotoje sutartyje.
- Tuo atveju, kai nekilnojamasis turtas (miškas (miško žemė), į kurį investuojama, valdomas bendrosios dalinės arba jungtinės nuosavybės teise, **paraišką gali teikti tik vienas iš bendraturčių.**
- Kai miškas (miško žemė), į kurį investuojama, valdomas bendrosios dalinės arba jungtinės nuosavybės teise, vienas iš bendraturčių, teikdamas paramos paraišką, turi pateikti bendraturčių sutikimą, kuriame išdėstomas sutikimas numatytai veiklai jų miško (miško žemės) dalyje vykdyti.
- Jei miškas (miško žemė) yra valdomas nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys iki paramos paraiškos pateikimo turi būti įregistruotos VĮ Registru centre. Dokumentuose turi būti aptartos miškų ūkinės veiklos galimybės.

Specialiosios tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai, taikomi tik Taisyklių **8.1** papunktyje nurodytai remiamai veiklai:

- pareiškėjai (išskyrus savivaldybes) **vykdo miškų ūkio veiklą ne trumpiau kaip vienus metus** iki paramos paraiškos pateikimo ir ataskaitiniais metais iš šios veiklos gavo ne mažiau kaip **50 proc.** visų ūkio subjekto veiklos pajamų;
- kai pareiškėjas yra labai maža arba maža įmonė, **metinės pareiškėjo veiklos pajamos iš miškų ūkio veiklos ataskaitiniais metais** turi būti ne mažesnės kaip 12 ataskaitinių metų minimaliųjų mėnesinių algų, nustatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės, dydžio (jei ataskaitiniais metais buvo nustatyti keli minimaliųjų mėnesinių algų dydžiai, imamas vidurkis);
- **pateiktas verslo planas**, parengtas pagal šių Taisyklių 2 priede nustatytą formą, pagrindžiantis naujų įrenginių ir (arba) įrangos (įskaitant technikos) įsigijimo reikalingumą ar paslaugų teikimą ir jų apimtį.
- tuo atveju, kai projekte yra numatyta turtą įsigyti išperkamosios (finansinės) nuomos būdu, verslo plano prognozės turi būti pateiktos 10 metų laikotarpiui;
- pateiktame verslo plane pareiškėjas įrodo, kad ūkio subjektas atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijus, kaip nurodyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“.

- Pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal LR teisės aktų nustatytus reikalavimus (sudaromas ir kartu su paraiška pateikiamas balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos už ataskaitinius metus).
- Norintys gauti paramą fiziniai asmenys privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą, vadovaudamiesi Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijomis.
- Jeigu pareiškėjas yra įmonė, kuri pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalo atlikti auditą, jis turi pateikti audituotas finansines ataskaitas ir audito išvadą už praėjusius finansinius metus;
- Jei projekte numatytos investicijos, susijusios su medienos, kaip žaliavos arba energijos šaltinio, naudojimu, jos galimos tik iki pramoninio perdirbimo. Pramoniniu medienos apdirbimu ar perdirbimu laikoma medienos tolesnis perdirbimas arba apdirbimas lentpjūvėse arba kitose pramonės įmonėse, kaip nurodyta Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (2007) 16 skyriuje, išskyrus mažos apimties medienos apdirbimą ar perdirbimą mobiliomis lentpjūvėmis, apdirbančiomis iki 10000 m³ medienos per metus, arba mobilia medienos smulkinimo ar skaldymo įranga, apdirbančia iki 50 m³ medienos per valandą, kuris yra nelaikomas pramoniniu perdirbimu ir yra tinkamas paramai gauti.
- Remiama ir medienos ruošos veikla, nurodyta Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus 02 skyriuje;
- Jei projekte numatyta teikti **paslaugas,** parama teikiama su sąlyga, kad investicijos **teiks naudą daugiau nei vienai miško valdai** (pateikiamos viso projekto kontrolės laikotarpio preliminarijos paslaugų teikimo sutartys, kurių apimtys turi atsispindėti verslo plane);
- Miško valdai (miško žemė), į kurią investuojama, **pateikiamas vidinės miškotvarkos projektas;**

- minkštųjų lapuočių iki 20 metų amžiaus **jaunuolynų ir krūmynų pertvarkymui** pareiškėjas kartu su paramos paraiška privalo pateikti Miško želdinimo ir žėlimo projektą, patvirtintą VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninio padalinio, kurio veiklos teritorijoje yra pertvarkomas plotas. Taip pat privalo pateikti projektui įgyvendinti numatytų išlaidų sąmatą, kuri pagrįstų išlaidų būtinumą;
- parama skiriama tik IV (ūkinių) miškų grupės miškuose bei atsižvelgiant į aplinkosauginius miško ekosistemų aspektus. Pertvarkymas tomis pačiomis medžių rūšimis, kurios augo iki pertvarkymo, neremiamas;
- parama skiriama pertvarkant krūmynus, ir tik šių medžių rūšių medynus: baltalksnio, gluosnio, blindės;
- paramos gavėjas privalo turėti želdinamų medžių rūšių tiekėjo išduotą Pagrindinio miško dauginamosios medžiagos kilmės sertifikato kopiją. Taip pat privaloma turėti visų želdinamų medžių įsigijimo dokumentus (pateikiami kartu su pirmuoju mokėjimo prašymu);
- pertvarkyto jaunuolynų ir krūmynų ploto lūžio kampai pagal projekto brėžinį turi būti pažymėti stulpeliais ar kitais aiškiai matomais ženklais.

Pareiškėjas prisiima šiuos įsipareigojimus:

- kai vykdoma Taisyklių **8.1** papunktyje nurodyta veikla, **apdrausti turtą**, kuriam įsigyti ar sukurti buvo panaudota parama, nuo turto įsigijimo pradžios iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiu, o įgyvendinus projektą – likutine verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas).
- Reikalavimas gali būti netaikomas, jei pareiškėjas įrodo, kad apdrausti paramos lėšomis įgytą ar sukurtą turtą nėra galimybių, ir kartu su mokėjimo prašymu pateikia bent tris šio fakto patvirtinimo oficialius skirtingų draudimo įmonių atsisakymo suteikti draudimo paslaugas raštus.
- Jei turtas, kuriam įsigyti ar sukurti buvo panaudota parama, buvo sunaikintas, prarastas, sugadintas ar pan., paramos gavėjas įsipareigoja atkurti savo lėšomis turtą ne blogesnių techninių parametru ir ne mažesne negu atkuriamąja turto verte projekto įgyvendinimo laikotarpiu, o likutine verte – įgyvendinus projektą;

- **nekeisti** remiamos veiklos pobūdžio, numatytų investicijų, projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų, vykdyti numatytą veiklą nuo paramos sutarties pasirašymo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;
- **neparduoti**, nejkeisti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto nuo paramos sutarties pasirašymo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (išimtis - paramos gavėjui mirus arba nenugalimos jėgos (*force majeure*) atveju).
- Leidimą įkeisti turtą finansų įmonei arba kredito įstaigai Agentūra gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kurie paramos paraiškoje finansų įmonės arba kredito įstaigos suteiktą paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių.
- Agentūros sprendimu pareiškėjui gali būti leista įkeisti paramos lėšomis įsigytą turtą tik tai finansų įmonei arba kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą projektui įgyvendinti.
- Įkeičiamas turtas turi būti kaip paskolos, kuria finansuojamas projekto įgyvendinimas, grąžinimo garantas;

Didžiausia paramos suma vienam paramos gavėjui:

- projektui negali viršyti **100 000** Eur (vieno šimto tūkstančių eurų) sumos;
- 2014–2020 metų laikotarpiu negali viršyti **200 000** Eur (du šimtai tūkstančių eurų) sumos.

Paramos intensyvumas:

- kai vykdoma **8.1** papunktyje nurodyta veikla, finansuojama **50 proc.** visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo);
- kai vykdoma **8.2** ir **8.3** papunktyje nurodytos veiklos, finansuojama **65 proc.** visų tinkamų finansuoti išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo).

- Pareiškėjas per vieną paramos paraiškų teikimo etapą gali pateikti tik vieną paramos paraišką.
- Pareiškėjas, paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali būti kitos investicinės Programos priemonės ir (arba) veiklos srities įgyvendinimo dalyvis (šis punktas netaikomas vykdant tik taisyklių 8.2–8.3 papunkčiuose numatytas veiklas).
- Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį ES lėšomis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą (netaikoma vykdant tik taisyklių 8.2–8.3 papunkčiuose numatytas veiklas).

Tinkamos ir netinkamos finansuoti išlaidos:

- Projekto **įgyvendinimo trukmė** turi būti nurodyta paramos paraiškoje, verslo plane ir **negali viršyti 24 mėnesių laikotarpio** nuo paramos sutarties pasirašymo dienos.
- Tuo atveju, kai pareiškėjas paramos paraiškoje, verslo plane nurodo, kad projekte numatytas įsigyti turtas bus **įgyjamas išperkamosios (finansinės) nuomos būdu**, projekto įgyvendinimo trukmė gali būti iki 60 mėnesių (**iki 5 metų**).
- Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas.
- Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus.
- Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ir ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas.
- Jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai neatlikti, tinkamų finansuoti **išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami ne mažiau kaip trys skirtingų tiekėjų komerciniai pasiūlymai** (su lygiaverčiais išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią kiekvienos investicijos pasiūlytą kainą. Perkant prekes, paslaugas, kurių vertė nesiekia 58 000 Eur be PVM, ar perkant darbus – nesiekia 145 000 Eur be PVM (išskyrus atvejus, kai pagal teisės aktų nuostatas reikia atlikti pirkimų procedūras), mažiausią kainą nurodančio komercinio pasiūlymo konkretūs pagrindines technines savybes apibūdinantys techniniai parametrai bus įrašomi į paramos sutartį.
- Jei prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai atlikti iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas pirkimų dokumentų kopijas turi pateikti kartu su paramos paraiška.

Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

Įgyvendinant projektus pagal Taisyklių 8.1 papunktyje nurodytą veiklą:

Nauja miško kirtimo, apvaliosios medienos ir biokuro ruošos technika ir įranga:

- motoriniai pjūklai ir krūmapjovės;
- miško traktoriai, sukomplektuoti su savikrovėmis priekabomis;
- savikrovės priekabos;
- medvežiai;
- medkirtės ar medžių kirtimo galvutės;
- mechanizmai miško kirtimo atliekoms į rulonus presuoti;
- speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigijamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;

Pirminio nepramoninio medienos perdirbimo arba apdirbimo įranga ir technika:

- mobilūs medienos smulkintuvai (kapoklės) ir medienos skaldymo įranga;
- mobilios lentpjūvės;

Kita miškų ūkio technika ir įranga:

- miško traktoriai, sukomplektuoti su dirvos paruošimo miško želdiniams/žėliniams mechanizmais;
- dirvos paruošimo miško želdiniams/žėliniams mechanizmai;

Įgyvendinant projektus pagal Taisyklių **8.2** papunktyje nurodytą veiklą:

- nelikvidinės medienos sutvarkymas;
- dirvos paruošimas;
- sodmenų įsigijimas;
- sodmenų transportavimas;
- sodmenų sodinimas;
- sodmenų apsaugos priemonės (tvoros (įskaitant aptvėrimą) arba repelentai (įskaitant tepimą);
- priešgaisrinių mineralizuotų juostų įrengimas;

Įgyvendinant projektus pagal Taisyklių **8.3** papunktyje nurodytą veiklą:

- vidinės miškotvarkos projekto (ų) kaip savarankiškos (kai vidinės miškotvarkos ir Miško želdinimo ar žėlimo projektai nesusiję su kitomis, paramos paraiškoje numatytais investicijomis pagal kitas remiamas veiklas) investicijos parengimas ar tikslinimas;
- miško želdinimo ir žėlimo projekto (ų) kaip savarankiškos (kai vidinės miškotvarkos ir Miško želdinimo ar žėlimo projektai nesusiję su kitomis, paramos paraiškoje numatytais investicijomis pagal kitas remiamas veiklas) investicijos parengimas ar tikslinimas;

Netinkamos finansuoti išlaidos:

- išlaidos, viršijančios Ministerijos 2014–2020 metų laikotarpiui nustatytus įkainius, jei tokie įkainiai nustatyti.
- Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra didesnė už nustatytus įkainius, finansuojama pagal nustatytus įkainius. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra mažesnė negu pagal nustatytus įkainius ir neviršija vidutinės rinkos kainos, finansuojama pagal pasiūlyme pateiktą kainą;
- miško priežiūros išlaidos;
- miško atkūrimo po pagrindinių miško kirtimų išlaidos;
- medienos vežimo keliais technika;
- kai vykdoma **8.2** papunktyje nurodyta veikla plote, kuriam buvo suteikta parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos veiklos sritį „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“, kai teikiama parama jaunuolynų ugdymui ir pagal veiklos sritį „Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas“, kai teikiama parama pažeistam miškui atkurti;
- Pirkimo ir (arba) importo PVM.

Priemonės atrankos kriterijai:

- privataus miško savininkas, nuosavybės teise valdantis iki 10 ha miško – suteikiama 10 balų;
- privataus miško savininkas, nuosavybės teise valdantis 10 ha ir daugiau miško, arba
- miško savininkų kooperatyvas – suteikiama 20 balų.
- Paramos kreipiasi labai maža įmonė – suteikiama 10 balų.
- Projekte numatytas minkštųjų lapuočių iki 20 metų amžiaus jaunuolynų ir krūmynų pertvarkymas ne mažesniame kaip 0,5 ha plote – suteikiama 15 balų.
- Įgyvendinus projektą, kuriame numatytos investicijos į miškininkystės technologijas, ūkio subjekto grynasis pelningumas turi būti didesnis kaip 4 proc. – suteikiama 15 balų.
- Pareiškėjas prašo mažesnio paramos intensyvumo, nei nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas, už kiekvieną sumažintą procentinį punktą pareiškėjui suteikiamas 1 balas, bet ne daugiau kaip 15 balų.

Įgyvendinus projektą sukurta naujų darbo vietų :

- iki 3 darbuotojų imtinai – suteikiama 10 balų;
- daugiau nei 3 darbuotojai – suteikiama 20 balų.
- Pareiškėjas yra miško savininkų asociacijos arba miško savininkų kooperatyvo narys – suteikiami 5 balai.

Privalomas mažiausias projektų atrankos balų skaičius – **30 balų**.

Paraiškos teikiamos NMA Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento **teritoriniams paramos administravimo skyriams**.

Paraiška turi būti **pateikta asmeniškai** pareiškėjo arba per įgaliotą **asmenį**. Kitais būdais (pvz., per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu) arba kitais adresais pateiktos paraiškos nepriimamos.

Teikiant paraišką, reikia turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.

Pareiškėjai **raštu ir žodžiu gali pateikti NMA klausimų** dėl dalyvavimo KPP tvarkos ir sąlygų, taip pat su paraiškos pildymu ir kitų su paramos teikimu susijusių klausimų:

- telefonu: (8 5) 252 6999, 1841;

- faksu (8 5) 252 6945;

- elektroniniu paštu info@nma.lt;

- paštu adresu: Blindžių g. 17, 08111 Vilnius.

Lektorius Eugenijus Vaitiekus

MIŠKO KIRTIMO TAISYKLĖS

Pertvarkymo kirtimais leidžiama pertvarkyti:

- **krūmynus;**
- nevietinių, svetimžemių ar invazinių medžių rūšių **medynus;**
- minkštųjų lapuočių iki 20 metų amžiaus (baltalksnynų iki 10 metų amžiaus) **jaunuolynus.**

Taikomi šie medynų ir krūmynų **pertvarkymo kirtimų būdai**:

- **ištisinis** – iki 8 ha plote (išskyrus Kuršių nerijos kalninės pušies medynus) pašalinami visi **medžiai ir krūmai**, želdinama ištisai;
- **koridoriais** – pertvarkomi jaunuolynai, kuriuose iškertami koridoriai ir juose želdinama, tarp jų paliekant neiškirstas medžių juostas;
- **grupėmis** – nevienodo skalsumo jaunuolynuose, kuriuose tikslinės medžių rūšys auga netolygiai, iškertamos mažesnės kaip 0,4 skalsumo ar nepageidaujamų medžių rūšių grupės ir vietoje jų sodinami želdiniai.

Medynų ar krūmynų pertvarkymas vykdomas pagal Miško želdinimo ir žėlimo projektą, parengtą Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų nustatyta tvarka.

Ačiū už dėmesį

